

S'OBRE UNA NOVA ETAPA DE LA HISTÒRIA IRANIANA

Rafsandjani es consolida a Iran

Antoni Castel

Khachemi Rafsandjani s'ha convertit en el nou home fort del règim islàmic iranià en ser elegit president el passat divendres, tan sols dos mesos després de la mort de l'imam Ruholà Khomeyni. En la mateixa consulta s'aprovaren un seguit d'esmenes constitucionals que retallen els poders del

K. Rafsandjani, nou president d'Iran.

guia espiritual de la revolució, suprimen el càrrec de primer ministre i, per tant, enforteixen la presidència de la república.

La unanimitat de la jerarquia religiosa iraniana en el seu suport a la candidatura de Rafsandjani, i la posterior ratificació a les urnes, semblen demostrar que el sector radical, encapçalat per Ahmad Khomeyni, fill del difunt imam, ha perdut força davant els pragmàtics, que volen modernitzar les estructures de l'estat i obrir-se a l'exterior, sense renunciar a mantenir-se fidels a les essències de l'islam. De moment, les incògnites estan en el paper reservat a Ahmad Khomeyni i els seus seguidors i saber si Alí Montazeri, el successor de Khomeyni obligat a dimidir, es conformarà a continuar al marge de la política. Els rumors diuen que Ahmad Khomeyni podria ser designat president del Parlament, el tercer càr-

rec en importància després del president i el guia espiritual, Alí Khamenei.

L'hàbil Rafsandjani enceta, doncs, una nova etapa de la història iraniana, potser menys convulsiva que l'anterior, però plena de reptes. El primer, consolidar una peculiar revolució que ha sobreviscut deu anys malgrat l'aïllament, la guerra i la repressió de qual-sevol dissidència. El segon, lligat al primer, reconstruir un país devastat per vuit anys de guerra amb Iraq. □

INDICIS D'UN COMPLOT CONTRA GORBATXOV

Nina Andreieva ataca de nou

Llibert Ferri

No havien passat ni 24 hores des que els últims miners s'havien incorporat a la feina i les repúbliques bàltiques celebraven el reconeixement del seu dret a l'autonomia econòmica i ja es detectaven indicis de la que podria ser una nova ofensiva conservadora contra la política reformista del president Gorbaxov.

El 27 de juliol, des de les pàgines del diari juvenil *Molodaia Guardia*, la coneguda professora stalinista de Leningrad, Nina Andreieva, tornava a la càrrega contra la que qualificava de «política revisionista», que estaria portant l'URSS cap a una «situació contrarevolucionària semblant a les que van viure Hongria el 1956 i Txecoslovàquia el 1968».

Nina Andreieva assegurava que l'ac-

tual direcció reformista està destruint el Partit Comunista mentre consent «l'activitat de forces antisocialistes com els Fronts Populars i la Unió Democràtica». La professora de Leningrad entrava en el terreny de la desqualificació personal de destacats parlamentaris demòcrates i reformistes: l'historiador Roy Medvedev; el president de Memorial, Iuri Afanasiev, i el filòsof Iuri Kariakin.

Semblava que tot quedava en un estirabot més o menys aïllat d'aquesta vella stalinista, però no. L'endemà, en primera plana del diari *Pravda*, òrgan oficial del PCUS, un funcionari del partit, un tal Viktor Gorlenko, atacava sense cap mirament la *perestroika*. Parlava dels quatre anys en què s'havien acumulat una bona col·lecció de «decisiones precipitades» i enumerava les indefinicions i els fracassos en política social —lluita contra l'alcoholisme, accidents laborals— i en política econòmica —mal funcionament de les empreses autogestionades i precipitació en la política d'arrendaments als camps—. Per acabar l'article, Gorlenko evocava una frase de Lenin en què el vell líder bolxevic assegurava que tenia por a les reorganitzacions, «perquè poden acabar en un crac».

La coincidència dels articles de Nina Andreieva i de Viktor Gorlenko fa pensar en una repetició de la maniobra involucionista que va estar a punt de triomfar entre el 13 de març i el 5 d'abril de 1988, precisament, arran de l'article d'Andreieva. «Jo no puc renunciar als meus principis». Aquest article va ser, de fet, la punta de l'iceberg de la conspiració atribuïda, però mai provada, al líder conservador Igor Ligatxov. □

Gorbaxov ha de fer, una vegada més, front a les maniobres involucionistes.